

Łódź, 9 kwietnia 2025 r.

RPS-I.431.2.2025

Pani
Joanna Duda
p.o. Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
Typu Rodzinnego w Mroczkowie
Gościennym

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122 w związku z art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹, w dniach 19 - 20 lutego 2025 r. przeprowadzona została nieplanowana kontrola² Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Rodzinnego w Mroczkowie Gościennym³ w zakresie wyjaśnienia nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu zgłoszonych do Rzecznika Praw Dziecka, obejmująca okres od 1 stycznia 2025 r. do 19 lutego 2025 r.

Kontrolę w trybie uproszczonym na podstawie upoważnień⁴ wydanych 17 lutego 2025 r. przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przeprowadzili pracownicy Oddziału do Spraw Rodziny Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- 1) Ludmiła Micielska – młodszy specjalista⁵ (inspektor kierujący zespołem inspektorów),
- 2) Małgorzata Pytko – zastępca kierownika Oddziału do Spraw Rodziny (członek zespołu inspektorów).

W okresie objętym kontrolą Placówką kierowała Pani Sylwia Skoczyła zatrudniona na stanowisku Dyrektora na czas nieokreślony. Ze względu na usprawiedliwioną nieobecność od 1 stycznia 2025 r. zastępowała ją Pani Kamila Jarosińska, której zmieniono⁶ stanowisko na wicedyrektora/wychowawcę, a od 1 lutego 2025 r. pełnienie obowiązków Dyrektora

¹ (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), dalej: ustawa

² Akta kontroli w formie elektronicznej w systemie EZD

³ Mroczków Gościenny 2, 26-300 Opoczno; dalej: Placówka

⁴ Nr 11/2025 i 12/2025

⁵ od 1 marca 2025 r. - specjalista

⁶ *Aneks do umowy o pracę nr 1/2024 z 31 grudnia 2024 r.*

przejęła Pani Joanna Duda⁷. W toku czynności kontrolnych badano dokumenty dotyczące zakresu kontroli, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami, Dyrektorem i Wicedyrektorem Placówki oraz dokonano wizytacji obiektu⁸ Placówki.

Kontrolowana jednostka jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego prowadzoną przez Fundację „Dar dla Potrzebujących” z siedzibą w Mroczkowie Gościńnym 2, 26-300 Opoczno⁹ na zlecenie Powiatu Opoczyńskiego na podstawie umowy z 2 stycznia 2025 r. zawartej na okres 4 lat do 31 grudnia 2029 r. Placówka przeznaczona jest dla 8 dzieci oraz osób pełnoletnich, o jakich mowa w art. 37 ust. 2 ustawy. Zezwolenie na jej prowadzenie Fundacja otrzymała na czas nieokreślony na podstawie decyzji¹⁰ Wojewody Łódzkiego z 4 października 2010 r. Placówka działa w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu Fundacji z 2 stycznia 2025 r.

W okresie objętym kontrolą z pobytu Placówki skorzystało łącznie 8 dzieci i osób pełnoletnich, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy (...). We wszystkich przypadkach małoletnich umieszczono na podstawie postanowienia sądu i skierowania wydanego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie¹¹ działającego z upoważnienia Starosty Opoczyńskiego. W Placówce nie przebywali cudzoziemcy, o jakich mowa w art. 5 ustawy, a także małoletni obywatele Ukrainy, wobec których zastosowanie miałaby ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹². Wszyscy wychowankowie pochodzili z (...). Umieszczenia małoletnich odbywały się w roku: (...). W okresie objętym kontrolą Placówki nie opuścił żaden wychowanek. Liczba dzieci oraz osób pełnoletnich przebywających w Placówce była zgodna z przepisem art. 95 ust. 4 ustawy. W dniu kontroli w Placówce umieszczonych było (...).

Od 1 stycznia 2025 r. do 19 lutego 2025 r. w kontrolowanej jednostce zatrudnionych było 11 osób, w tym: Dyrektor Placówki (1 etat), p.o. Dyrektora (1 etat), Wicedyrektor/wychowawca (1 etat), 5 wychowawców (4,5 etatu), księgowa (20 godzin), inspektor ochrony danych osobowych (5 godzin), pracownik administracyjno-gospodarczy (20 godzin). Spośród osób pracujących z dziećmi 50% legitymowało się wyższym wykształceniem na kierunku: administracja, pedagogika resocjalizacyjna, filologia polska; pozostali posiadali wykształcenie średnie, co było zgodne z art. 98 ust. 2 ustawy. Ponadto

⁷ Dalej: Dyrektor Placówki

⁸ Dokumentacja fotograficzna w aktach kontroli

⁹ Dalej: Fundacja

¹⁰ Znak: PS.II.90190/14-69/10

¹¹ Dalej: PCPR w Opocznie

¹² (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 167, ze zm.)

na podstawie przedłożonych do kontroli zaświadczeń, świadectw, certyfikatów ustalono, że wychowawcy podnosili swoje kompetencje zawodowe w zakresie pracy z dziećmi i rodziną a także dodatkowo byli wspierani przez osoby zatrudnione w ramach projektu „Zmieniamy się na lepsze” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027. W zakresie tego przedsięwzięcia wychowankowie Placówki korzystali z terapii traumy, specjalistycznego poradnictwa udzielanego przez prawnika, pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego, a także korepetycji z języka angielskiego i matematyki. Szczegółowe zestawienie dot. Podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Placówki przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Zestawienie szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe osób pracujących z dziećmi

	Imię i nazwisko osoby pracującej z dzieckiem*	Stanowisko	Nazwa szkolenia/kursu/studiów podyplomowych/seminarium/webinarium/konferencji
1.	Joanna Duda	Dyrektor	- kurs kwalifikacyjny z zakresu pedagogiki opiekuńczej, - szkolenie „Radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci w rodzinach. Praca z agresywnym wychowankiem” - szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej - szkolenie dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego - studia podyplomowe z przygotowania pedagogicznego - studia podyplomowe z pedagogiki specjalnej
2.	Kamila Jarosińska	Wicedyrektor/ wychowawca	- szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej - szkolenie dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego - seminarium „Azymut samodzielności – proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej”
3.	(...)	Wychowawca	- studia podyplomowe z pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z poradnictwem - studia podyplomowe z pedagogiki specjalnej - webinarium „FASD jako trauma rozwojowa i relacyjna” - webinarium „FASD – perspektywa psychologa”, - webinarium „FASD. Co nowego?” - kurs „Trening umiejętności społecznych efektywne kształtowanie kluczowych umiejętności psychospołecznych oraz życiowych” - szkolenie „Dialog motywujący jako skuteczna profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w tym z zakresu uzależnień behawioralnych” - webinarium „Jakie są powody sięgania po środki odurzające wśród dzieci i młodzieży?”
4.	(...)	Wychowawca	- szkolenie „Jak reagować w sytuacjach hejtu” - szkolenie „Nastolatek w kryzysie”

5.	(...)	Wychowawca	- szkolenie „Praca z dzieckiem krzywdzonym. Postępowanie z dziećmi z zaburzeniami przywiązania” - szkolenie „Elementy odporności psychicznej u wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jako skuteczne narzędzie w pracy z dzieckiem” - seminarium „Azymut samodzielność – proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej”
6.	(...)	Wychowawca	- szkolenie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej z pierwszą pomocą przedmedyczną i BHP” - szkolenie „Radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci w rodzinach. Praca z agresywnym wychowankiem”
7.	(...)	Wychowawca	- konferencja „ADHD zrozum i wspieraj” - szkolenie „Azymut samodzielność – proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej” - szkolenie „Elementy odporności psychicznej u wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jako skuteczne narzędzie w pracy z dzieckiem”

* w tabeli nie ujęto Pani Sylwii Skoczylas z uwagi na jej usprawiedliwioną nieobecność w Placówce

Kontroli poddano nieprawidłowości zgłoszone przez wychowanków Placówki do Rzecznika Praw Dziecka dotyczące warunków bytowych, dostępu do produktów żywnościowych, zaopatrzenia w odzież, obuwie i bieliznę, a także poszanowania godności. Podczas wizytacji obiektu ustalono, że Placówka zlokalizowana jest w jednokondygnacyjnym budynku o powierzchni ok. 400 m², w którym znajduje się 6 dużych pokoi jednoosobowych, 1 pokój dwuosobowy, przestronna kuchnia z jadalnią, 2 pomieszczenia stanowiące wspólną przestrzeń do odpoczynku, spotkań i nauki, pokój wychowawców, 2 łazienki z miejscem do prania i suszenia rzeczy, toalety, 2 magazyny oraz ciąg komunikacyjny. Pokoje mieszkalne dzieci były odpowiednio umeblowane i oświetlone, zapewniały swobodne korzystanie z wyposażenia oraz stwarzały poczucie komfortowych warunków, ponieważ były jednoosobowe. Tylko w jednym przypadku w pokoju dwuosobowym zamieszkiwały (...). Dokonana wizytacja Placówki i zgromadzona dokumentacja fotograficzna potwierdza fakt spełniania warunków lokalowych określonych w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej¹³.

W celu wyjaśnienia pozostałych nieprawidłowości, zespół inspektorów bez udziału pracowników Placówki w dniu 20 lutego 2025 r. przeprowadził indywidualne rozmowy z (...) wychowankami obecnymi w Placówce¹⁴. Z wypowiedzi wynikało, że do ich stałych obowiązków Placówki należy utrzymywanie czystości w pokojach oraz częściach wspólnych zgodnie z grafiką dyżurów. Czynność ta jest wykonywana na bieżąco i nie jest związana z kontrolą przeprowadzoną przez Zarząd Powiatu Opoczyńskiego, czy inspekcję sanitarną.

¹³ (Dz. U. Nr 292, poz. 1720, ze zm.), dalej: rozporządzenie

¹⁴ nieobecnych było 3 wychowanków: (...)

Wychowankowie wskazywali, iż w Placówce dwudaniowe obiady a także podwieczorek przygotowują wychowawcy, natomiast śniadania i kolacje przygotowują samodzielnie. Posiłki podawane są w wersji z mięsem i wegetariańskiej z uwagi na preferencje żywieniowe (...). Wszyscy wychowankowie, z którymi rozmawiano potwierdzili, że mieli całodobowy dostęp do żywności i napojów. Zastrzeżenie, co do przeterminowanej żywności zgłosiła (...) ¹⁵. Osoby przebywające w Placówce mogły uczestniczyć w zakupach artykułów spożywczych, sugerować wychowawcom, jakie posiłki chcieliby konsumować, a także pomagać w ich sporządzaniu. W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono braku produktów spożywczych ani przeterminowanej żywności. Zgromadzony asortyment wskazywał, że Placówka posiada jego wystarczającą ilość, a podstawowe produkty żywnościowe są nabywane na bieżąco. Nieprawidłowości w tym zakresie nie potwierdziła również przeprowadzona w dniu 20 września 2024 r. kontrola Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Opocznie. Z przedłożonego protokołu kontroli sanitarnej ¹⁶ wynikało, że nie stwierdzono środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia; surowce do produkcji posiłków były dostarczane do kuchni na bieżąco, a każdy z mieszkańców miał prawo do przygotowania posiłku o dowolnej porze i tego na co miał ochotę. Według kontrolera inspekcji sanitarnej wydawane w Placówce posiłki były urozmaicone i składały się z różnych grup żywności. Ponadto kontrola sanitarna wykazała, że w dniu jej przeprowadzenia stan sanitarno-techniczny powierzchni podłóg, ścian, sufitów, drzwi, okien był dobry, a czystość pomieszczeń była utrzymana. W rozmowach z wychowankami poruszono także kwestie zakupu odzieży i ustalono, że wszelkie potrzeby w tym zakresie zgłaszane są Dyrektorowi Placówki. Odzież i obuwie wychowankowie zamawiają samodzielnie najczęściej przez strony internetowe. Wyjątek w tym przedmiocie stanowiła (...) w przypadku, której zakupu odzieży dokonywano przy wsparciu wychowawców. (...) zgłosiła kontrolującą, iż brakowało jej spodni i bielizny. Przedłożony przez Dyrektora Placówki spis odzieży sporządzony 10 lutego 2025 r. wskazywał, iż (...) posiadała 30 szt. długich i 15 szt. krótkich spodni, 22 staniki (w tym 14 sportowych), 30 szt. majtek i 50 par skarpet. (...) sygnalizowały nierówne traktowanie wychowanków przejawiające się faworyzowaniem (...)

(...) wspominała o występowaniu w Placówce (...). W trakcie prowadzonych rozmów (...) z własnej inicjatywy poinformowała zespół inspektorów, że to ona jest autorką skargi adresowanej do Rzecznika Praw Dziecka, w której obwinia wychowawców i Wicedyrektora Placówki o niewłaściwe traktowanie. (...)

¹⁵ Ur.6.04.2009r.

¹⁶ Nr BŻ/11/107/24

Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynikało, że (...)

Ustalenia kontroli oparte przede wszystkim o przedłożone dokumenty oraz rozmowy z wychowankami dowodzą, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Rodzinnego w Mroczkowie Gościńnym prawidłowo wykonywała swoje zadania i przestrzegała standardów określonych w przepisach ustawy oraz rozporządzeniu o instytucjonalnej pieczy zastępczej. Nie potwierdziły się zarzuty dotyczące złych warunków bytowych. Pokoje wychowanków były przestronne, urządzone zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami. Pomieszczenia były czyste, a na ścianach nie było zawilgocenia. Żaden z wychowanków nie potwierdził braku całodobowego dostępu do żywności, które było kupowane na bieżąco. Nie stwierdzono również występowania produktów przeterminowanych. Ustalono, iż zakup odzieży i obuwia odbywał się w Placówce systematycznie zgodnie ze zgłoszonymi przez wychowanków potrzebami. Podopieczni mieli zapewnioną pomoc psychologiczno-pedagogiczną nie tylko w Placówce, ale także poza nią, a osoby pracujące z dziećmi stale podnosiły swoje kwalifikacje zawodowe. Sprzątanie pomieszczeń miało charakter ciągły i było prowadzone według sporządzonego grafiku. Zgłoszone przez (...) zdarzenia, które miałyby świadczyć o negatywnym zachowaniu wychowawców były rozwiązywane w sposób nienaruszający ich godności, wynikały z konieczności zapewnienia im bezpieczeństwa oraz dbałości o ich zdrowie.

Na podstawie dokonanych ustaleń, działalność Placówki w badanym zakresie należy ocenić **pozytywnie** i odstąpić od wydania zaleceń pokontrolnych. Zgodnie z § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie prowadzenia kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli¹⁷, zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w aktach sprawy, drugi przekazano Dyrektorowi Placówki.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej

¹⁷ (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477)

Ludmiła Micielska
Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny

Małgorzata Pytko
Zastępca kierownika Oddziału do Spraw Rodziny

Otrzymuje:
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Chocimska 6
00-791 Warszawa